

НАСТАНАК ‘DE FACTO’ ДРЖАВА НА ПОСТСОВЈЕТСКОМ ПРОСТОРУ КАО РЕЗУЛТАТ МЕЂУНАРОДНИХ ПРОЦЕСА - СЛИЧНОСТИ И РАЗЛИКЕ С ПОСТЈУГОСЛОВЕНСКИМ ПРОСТОРИМА

Република Српска је настала самоиницијативно у тешко вријеме и у још тежем међународном окружењу. Било је потребно много вјештине, памети и знања да опстане и да се институционално развије. Од самог почетка то је била прилично јасна идеја и у том смислу заиста можемо бити поносни, као што можемо рећи да је политика Републике Српске у посљедњих 7, 8 година у односима према Русији била веома отворена и конструктивна. Иако су до 2008. године сви процеси водили Републику Српску директно према западу, она је успјела да нађе начин да опстане и функционише. Она представља једну од седам тзв. *de facto* држава на постјугословенском простору уз шест бивших република. Данас постсовјетски простор у овом смислу настанка *de facto* држава посматрамо као четири земље на Кавказу (Абхазија, Јужна Осетија, Нагорно-Карабах и Трансњестрија), али данас имамо и настанак нових. То су рецимо Крим, Нова Русија и ми посматрамо те процесе управо да своја искуства и своје спољне политике можемо прилагођавати. Оно што нас разликује овдје јесте да је наше међународно окружење много другачије, што тражи од нас да не смијемо себи дозволити да будемо у средишту конфликта. Исто тако, морамо да развијамо економске, политичке и безбједносне политике за разлику од тог дијела постсовјетског простора, нарочито новог, који има непосредну географску везу и гдје је то много лакше. Те државе, *de facto* или државе у држави, на постсовјетском простору као и нашем, имају као циљ признање, што оставља отворена питања територијалног интегритета, суверенитета и нарочито како помирити политику самоопредјелења са признањем (јер се у међународним околностима самоопредјелење данас нужно не повезује са признањем). Ми пажљиво

¹ Доцент на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци

пратимо промјене у руској спољној политици и упркос чињеници да је концепт из 2012. године поставио југоисток Европе нешто ниже него 2008. и 2002. године. Мислим да Република Српска, као и неке постјугословенске републике, заиста мора водити рачуна, јер је Русија поново на путу пуне глобалне моћи. Чињеница је да се односи моћи мијењају и мислим да Република Српска може да дефинише одговарајуће спољне политике.